

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงด้านการลงทุนมีผลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพของธุรกิจ SMEs ในเขตเศรษฐกิจการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและจังหวัดสระแก้วและจันทบุรี ภายใต้แผนงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพธุรกิจ SMEs ในเขตเศรษฐกิจการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อการแก้ไขปัญหาความเสี่ยงทางด้านเศรษฐกิจ(จังหวัดสระแก้วและจันทบุรี) พบว่าความเสี่ยงด้านการลงทุนมีแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่น่าสนใจ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.1 การกำหนดความต้องการทางการเงินของ SMEs (กิตติภูมิ มีประดิษฐ์, 2557)

การกำหนดความต้องการทางการเงินของ SMEs ที่กำลังจะเปิดดำเนินการหรือ SMEs ที่เปิดดำเนินการอยู่แล้วจะต้องยึดหลักสำคัญเพื่อให้เกิดการบริหารการเงินที่มีประสิทธิภาพโดยการใช้จ่ายดำเนินงานและการประเมินข้อผูกพันทางการเงินส่วนบุคคลที่มีอยู่ ความต้องการทางการเงินของ SMEs จะสัมพันธ์ซึ่งกันและกันสามประเภทคือ เงินทุนในการจัดตั้งธุรกิจ เงินทุนในการเริ่มต้นธุรกิจ และเงินทุนในการดำเนินงาน

ความต้องการเงินทุนในการจัดตั้งธุรกิจ เงินทุนที่ต้องการเพื่อจัดตั้งกิจการ ได้แก่ ค่าชำระค่าใบอนุญาตและการขออนุญาตต่าง ๆ เงินมัดจำ สิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายทางด้านกฎหมายและอื่น ๆ การเริ่มต้นธุรกิจเกี่ยวข้องกับการเตรียมการเป็นอย่างมากซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่สูง ค่าใช้จ่ายซึ่งเป็นเงินทุนหมุนเวียนเริ่มแรกที่มีจำนวนมากที่สุดรายการหนึ่งจะเป็นเงินมัดจำการเช่าและการซ่อมแซมหรือการออกแบบร้านขึ้นใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจ

ความต้องการเงินทุนในการเริ่มต้นธุรกิจ นอกเหนือจากความต้องการเงินทุนเพื่อจัดตั้งธุรกิจแล้ว เงินทุนที่ธุรกิจต้องการอีกประเภทหนึ่งคือ ความต้องการเงินทุนเพื่อทำให้ธุรกิจเริ่มต้นได้แก่ แรงงาน การส่งเสริมการขาย วัสดุสำนักงาน เครื่องใช้ที่ต้องตกแต่งใหม่ และรายการอื่น ๆ ที่แตกต่างกันซึ่งจะต้องจัดซื้อ ค่าใช้จ่ายในการเริ่มต้นธุรกิจเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในทันทีทันใดก่อนการเปิดกิจการ ลักษณะที่เด่นชัดของค่าใช้จ่ายในการเริ่มต้นธุรกิจ คือ ค่าใช้จ่ายที่มักจะเกิดขึ้นเฉพาะเมื่อเริ่มต้นธุรกิจและจะไม่เกิดขึ้นอีกในปีต่อไป

ความต้องการเงินทุนในการดำเนินงาน ตลอดชีวิตของธุรกิจจะมีความต้องการการจัดหาเงินทุนเป็นบางโอกาส ผู้ประกอบการอาจจะต้องการที่จะรักษาเสถียรภาพของเงินสดรับและเงินสดจ่าย ขยายการดำเนินงาน หรือช่วยให้ธุรกิจสามารถดำเนินงานได้ตลอดเวลาที่เกิดความยุ่งยากในขณะที่ผู้ประกอบการผ่านขั้นตอนการจัดตั้งและเริ่มต้นธุรกิจโดยตลอดได้ค่อนข้างรวดเร็ว ความต้องการเงินทุนในการดำเนินงานสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดชีวิตของธุรกิจ

1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการจัดหาเงินทุนระยะยาว (Blogger, 2016)

การจัดหาเงินทุนระยะยาว ซึ่งโดยปกติทั่วไปมีอายุมากกว่าการจัดหาเงินทุนระยะสั้นและการจัดหาเงินทุนระยะปานกลาง ส่วนจำนวนเงินในการจัดหาค่อนข้างสูง จึงมีปัจจัยหลายประการที่ทำให้การจัดหาเงินทุนระยะยาวของกิจการเปลี่ยนแปลงไปกล่าวคือ

1.2.1 ผลกระทบต่อความมั่นคงของฐานะทางการเงินของบริษัท เช่น การเก็บกำไรสะสมเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนและไม่ยอมจ่ายเงินปันผล การกระทำดังกล่าวนี้อาจจะทำให้ราคาหุ้นสามัญในตลาดลดลงได้

1.2.2 ผลกระทบต่อการขาดรายได้ที่ควรจะได้ เช่น การลดเงินทุนในบริษัทหรือการเข้มงวดในการให้สินเชื่อเพื่อมิให้เงินจมอยู่ในบัญชีมากเพื่อให้มีเงินทุนเพิ่มขึ้น อาจทำให้มีผลต่อยอดขาย คือ ไม่มีสินค้าจะขาย ทำให้ขาดรายได้

1.2.3 ผลกระทบต่อตลาดทุนในแง่ของความเสี่ยงภัย เมื่อผู้ลงทุนพิจารณาเห็นความเสี่ยงภัยของธุรกิจมีมาก อาจจะทำให้การถือหลักทรัพย์นั้นมีความไม่แน่นอน

1.2.4 ปัญหาความเสี่ยงภัยทางการเงินที่ไม่สามารถหาเงินมาชำระดอกเบี้ยและเงินต้นได้

1.2.5 การคาดคะเนโครงการลงทุนว่าจะให้ผลตอบแทนอย่างไร ก็เป็นแนวทางให้ตัดสินใจว่าจะหาเงินทุนอย่างไร และจะสู้ค่าใช้จ่ายได้เพียงใด จึงจะทำให้โครงการลงทุนนั้นควรจะดำเนินการได้

1.2.6 โครงสร้างตามกฎหมายทางธุรกิจ ธุรกิจบางอย่างอาจจะจำกัดแหล่งการหาเงินทุน เช่น กิจการห้างหุ้นส่วนไม่สามารถจะออกหุ้นบุริมสิทธิหรือหุ้นสามัญได้

1.2.7 การซื้อขายคล่องของหลักทรัพย์ ก็มีส่วนที่จะทำให้ธุรกิจตัดสินใจว่า ควรจะหาเงินทุนอย่างไร เช่น ในบางภาวะหุ้นกู้มักจะขายได้ยากกว่าหุ้นสามัญ หรือบางที่หุ้นสามัญที่ราคาตามมูลค่าสูงมาก อาจจะต้องแยกหุ้นให้ราคาน้อยลงเพื่อให้ขายได้ง่าย แต่ถ้าแบ่งแยกไม่ได้ก็อาจจะต้องหาเงินทุนโดยวิธีอื่น

1.3 แหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs

แหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs ในการเริ่มต้นทำธุรกิจหรือขยายกิจการซึ่ง เงินทุนเป็นปัจจัยสำคัญมากในการดำเนินธุรกิจโดยแหล่งเงินทุนอาจจะมาจากส่วนของเจ้าของหรือไม่ ก็เป็นเงินทุนจากการก่อหนี้ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความต้องการเงินทุนระยะสั้นและระยะยาวหลากหลายประเภทแตกต่างกันไป ดังนี้

1.3.1 แหล่งเงินทุนจากส่วนของเจ้าของ เงินทุนจากส่วนของเจ้าของมักจะมาจากการ ออมเงินส่วนตัว หุ้นส่วน หรือการขายหุ้นของบริษัทจำกัด โดยแหล่งเงินทุนที่นิยมที่สุด คือ เงินออม จากเจ้าของโดยส่วนมากจะเป็นธุรกิจขนาดย่อมและควรจัดหาเงินทุนเริ่มแรกอย่างน้อยที่สุด 50% ส่วนที่เหลืออาจจะต้องกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินหรืออื่นๆ ที่ต้องมีการชำระคืนพร้อมดอกเบี้ย หรือ การเพิ่มทุนเพื่อให้กิจการมีเงินเพียงพอในการดำเนินการ

1.3.2 แหล่งเงินทุนจากการก่อหนี้ เป็นแหล่งเงินทุนสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจขนาด กลางและขนาดย่อมเพื่อใช้สำหรับการเริ่มต้นธุรกิจหรือการจัดการสภาพคล่องทางการเงินภายใน ดังต่อไปนี้

1) ธนาคารพาณิชย์ เป็นแหล่งเงินกู้ระยะสั้น ส่วนมากธนาคารพาณิชย์จะไม่ให้ ธุรกิจกู้ยืมเงินเพื่อนำไปใช้ในการซื้อสินทรัพย์ถาวรที่มีอายุการใช้งานนาน ๆ เช่น อาคารและที่ดิน โดย จะอนุญาตในกู้ยืมเพื่อนำไปซื้ออุปกรณ์และสินค้าคงเหลือ เป็นต้น

2) ผู้จัดจำหน่ายสินค้า เป็นแหล่งสินเชื่อระยะสั้นสำหรับธุรกิจขนาดย่อมโดยให้ ความช่วยเหลือทางการเงินเมื่อซื้อสินค้าในช่วงเวลาสั้นๆ

3) ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายอุปกรณ์การกั๊ยืมเงินจากแหล่งนี้จะอยู่ในรูปของสัญญา การผ่อนชำระเพื่อจูงใจให้ผู้ประกอบการซื้อของ

4) โรงงานอุตสาหกรรม ช่วยธุรกิจจัดหาเงินทุนโดยการรับซื้อลูกหนี้ค้ำประกัน หรืออาจซื้อ คิดลดบัญชีลูกหนี้ของธุรกิจ ทั้งนี้ผู้ประกอบการไม่สามารถรับผิดชอบบัญชีลูกหนี้ที่เรียกเก็บไม่ได้

5) บริษัทการเงิน จะอยู่ในรูปของการซื้อสัญญาผ่อนชำระจากธุรกิจ โดยลูกค้ามี การทำสัญญากับธุรกิจนี้แล้วขายให้กับบริษัทการเงิน ส่วนมากจะเป็นการขายรถยนต์และเครื่องใช้ ขนาดใหญ่

6) บริษัทประกันภัย ให้เงินกู้ยืมระยะยาวแก่ธุรกิจขนาดย่อมที่มีหลักประกันมูลค่า สูงเพื่อ เป็นการประกันการชำระคืนเงินกู้ เป็นการกู้เพื่อนำไปซื้อสินทรัพย์ถาวรและบริษัทประกันภัย จะเก็บค่าเบี้ย ประกันภัยตามกรมธรรม์

7) นักลงทุนเอกชน เต็มใจเสี่ยงในการนำเงินไปลงทุนในธุรกิจเพื่อรับดอกเบียใน อัตราที่สูง โดยธุรกิจจะกู้ยืมเงินที่มีระยะเวลาชำระคืนระหว่าง 1-5 ปี

1.4 ประเภทแหล่งเงินทุนระยะยาว (วิมล ประคัลภ์พงศ์ สมชาย เบ็ญจวรรณ และสุรชัย ภัทรบรรเจิด, 2550)

1.4.1 แหล่งเงินทุนระยะยาวจากภายในกิจการ เป็นแหล่งเงินทุนที่เกิดจากการระดมทุน ของผู้ถือหุ้น โดยทั่วไปจะเป็นการขายหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิ ให้กับผู้ถือหุ้นเดิม ซึ่งเป็นการเพิ่มทุน เพื่อให้กิจการมีความมั่นคงทางการเงิน

1.4.2 แหล่งเงินทุนระยะยาวจากภายนอกกิจการ เป็นแหล่งเงินทุนที่กิจการได้รับจาก ภายนอกโดยสามารถแบ่งได้ เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) แหล่งเงินทุนระยะยาวจากการออกหลักทรัพย์ คือ แหล่งเงินทุนที่เกิดจากการ ของหุ้นสามัญให้กับผู้ถือหุ้นภายนอก

2) แหล่งเงินทุนระยะยาวจากการก่อหนี้ เป็นการหาแหล่งเงินทุนระยะยาว โดย บริษัทกู้ยืมเงินจากภายนอกซึ่งสามารถกู้ยืมได้จากธนาคาร บริษัทเงินทุนหรือสถาบันการเงินอื่นๆ

1.5 บทความเรื่อง พัฒนาการการเข้าถึงสินเชื่อของธุรกิจ SMEs ในภาคเหนือ (ศิริพร ศิริปัญญา วัฒน, 2558) ได้ศึกษาค้นคว้าและได้ให้ความคิดเห็นว่า ในอดีต ธุรกิจ SMEs สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนจาก สถาบันการเงินได้จำกัด เนื่องจากสถาบันการเงิน ไทยยังมีได้มุ่งเน้นที่จะปล่อยสินเชื่อรายย่อยมากนัก แต่ ภายหลังจากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ออก แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ 2 (ช่วงปี 2553 – 2557) ซึ่งมีเป้าหมายหลักคือ (1) ส่งเสริมให้มีการแข่งขันของสถาบันการเงิน และ (2) สนับสนุนให้ ภาคครัวเรือนและผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดย่อม เข้าถึงบริการทางการเงินได้ทั่วถึง ประกอบกับ ภาครัฐมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่ ผู้ประกอบการ SMEs เพื่อช่วยบรรเทาภาระ ในช่วงที่เผชิญกับภาวะวิกฤตต่าง ๆ จึงเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ทำให้ สถาบันการเงินมีการแข่งขันการปล่อย สินเชื่อมากขึ้น

แม้จะเห็นการเพิ่มขึ้นของสินเชื่อธุรกิจ SMEs ในภาคเหนือ แต่ยังมีผู้ประกอบการจำนวนไม่น้อยที่ยังไม่ได้รับสินเชื่อในระดับที่เหมาะสมกับธุรกิจ โดยเฉพาะในช่วงที่เศรษฐกิจชะลอตัวเช่นในปัจจุบัน จนภาครัฐ ต้องกำหนดให้ SMEs เป็นวาระแห่งชาติ โดยออกมาตรการช่วยเหลือ SMEs ในระยะเร่งด่วน เพื่อให้ธุรกิจมีความเข้มแข็งและเป็นตัวจักรในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจต่อไป สอดคล้องกับมุมมองของผู้บริหารสถาบันการเงินที่ต่างให้ความเห็นว่า สถาบันการเงินพร้อมปล่อยสินเชื่อแก่ธุรกิจ SMEs อยู่แล้ว เพียงแต่ขอให้ผู้ประกอบการมีการเก็บเอกสารการค้าให้ครบถ้วน จัดทำบัญชีและงบการเงินอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ง่ายต่อการพิจารณาปล่อยสินเชื่อ โดยความช่วยเหลือจากทั้งภาครัฐและสถาบันการเงินจะสนับสนุนให้ SMEs มีเงินทุนหมุนเวียนเพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจได้อย่างมีศักยภาพ

โดยสรุปแล้ว ธุรกิจ SMEs นับวันจะมีความสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนมากขึ้น ตามที่ภาครัฐพยายามให้การส่งเสริมในขณะนี้ แต่ธุรกิจ SMEs จำเป็นต้องปรับตัวเพื่อขจัดอุปสรรคในการพิจารณาปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงิน โดยการจัดทำบัญชีที่มีระบบโปร่งใส ขณะเดียวกัน สถาบันการเงินควรให้การสนับสนุนแก่ธุรกิจ SMEs ในการพัฒนาการทำธุรกิจอย่างมีระบบด้วย เพื่อให้ก้าวเดินไปข้างหน้าได้พร้อมๆ กัน

1.6 บทความเรื่อง แหล่งเงินทุนสำหรับ SMEs ไทยหัวใจนักสู้ บทความนี้เป็นข้อคิดเห็นส่วนบุคคล (ฐานเศรษฐกิจ, 2559)

มิติของการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ธนาคารพาณิชย์เป็นตัวกลางสำคัญอันดับแรกในการให้สินเชื่อกับ SMEs โดยปัจจุบันสินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ให้กับลูกค้า SMEs มีจำนวน 4.4 ล้านล้านบาท หรือเกือบร้อยละ 40 ของสินเชื่อทั้งหมดของระบบธนาคารพาณิชย์ และยังมีสินเชื่อจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐอีกกว่า 1.4 ล้านล้านบาท โดยสินเชื่อที่ให้กับ SMEs เคยขยายตัวในอัตราสูงถึงร้อยละ 15 ต่อปี จัดได้ว่าเป็นลูกค้าที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบธนาคารพาณิชย์ไทย อย่างไรก็ตาม ในช่วงที่ผ่านมาฟันเฟืองเล็กๆ เหล่านี้อาจทำงาน ติดขัดไปบ้างตามภาวะเศรษฐกิจ ทำให้ SMEs บางกลุ่มเริ่มขาดสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้เสื่อมลง โดยเฉพาะ SMEs ขนาดเล็กที่มีเงินทุนน้อยจะอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจมากกว่ากลุ่มอื่น ในปีที่ผ่านมาการขยายตัวของสินเชื่อ SMEs จึงลดลงเหลือเพียงร้อยละ 4 ดังนั้น รัฐบาลจึงมีมาตรการความช่วยเหลือ ทั้งด้านการเงินและการคลังเพื่อช่วยเหลือ SMEs ให้มีสภาพคล่องเพิ่มขึ้นและช่วยลดต้นทุนทางการเงิน เช่น โครงการ สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Soft loan) การลดค่าธรรมเนียมการค้าประกันสินเชื่อ และการลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับผู้ประกอบการ SMEs ผลของมาตรการดังกล่าวทำให้สินเชื่อ SMEs กลับมาขยายตัวเพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ 6 และทำให้มี SMEs รายใหม่ได้รับสินเชื่อเพิ่มขึ้นในไตรมาส 4 ปี 2558 ถึงไตรมาส 1 ปี 2559 เกือบ 4 หมื่นราย สูงกว่าในภาวะปกติถึง 2 เท่า จึงกล่าวได้ว่ามาตรการของภาครัฐมีส่วนช่วยให้ผู้ประกอบการ SMEs ผ่านพ้นช่วงที่ยากลำบากไปได้ในระดับหนึ่ง

ในอนาคตประเทศไทยกำลังเปลี่ยนผ่านจากเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยประสิทธิภาพซึ่งเน้นการผลิตให้ได้ จำนวนมากและควบคุมต้นทุนให้อยู่ในระดับต่ำเป็นเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมตามนโยบาย Thailand 4.0 ซึ่ง SMEs ก็เป็นหนึ่งในกลไกสำคัญของการปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจในครั้งนี้ โดย SMEs ต้องเปลี่ยนจาก SMEs แบบดั้งเดิมที่ต้องพึ่งพาความช่วยเหลือจากภาครัฐตลอดเวลา ไปสู่ SMEs

ยุคใหม่ที่เติบโตโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ 2/2 นวัตกรรม และเทคโนโลยี ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าและบริการ และสามารถปรับตัวให้ทันต่อการแข่งขัน โอกาส ความเสี่ยง และบริบททางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

โครงสร้างธุรกิจและการดำเนินงานของ SMEs ยุคใหม่ที่ต้องอาศัยองค์ความรู้ นวัตกรรมและเครือข่ายที่แตกต่างไปจากเดิมนี้ทำให้ SMEs ต้องการแหล่งเงินทุนในรูปแบบใหม่ที่เหมาะสมกับโมเดลธุรกิจ นอกเหนือจากการ ใช้สินเชื่อจากธนาคารและภาครัฐ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างความสำเร็จของธุรกิจใจในต่างประเทศ เช่น การระดมทุน ผ่านเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ตเพื่อสร้างนาฬิกาอัจฉริยะ (Smart watch) ยี่ห้อ Pebble ที่สามารถระดมทุนได้กว่า 10 ล้านเหรียญสหรัฐจากผู้สนับสนุน 70,000 ราย ภายในเวลาเพียง 1 เดือน หรือโซเซียลมีเดียระดับตำนานอย่าง Facebook และ Instagram ที่ใช้เงินทุนจากนักลงทุนอิสระ (Angel Fund) และ ธุรกิจเงินร่วมลงทุน (Venture Capital) เพื่อต่อยอดพัฒนาผลิตภัณฑ์จนเป็นที่รู้จักกันทั่วโลก สำหรับ SMEs ไทย เช่น Stock Radars Omits Drive bot ก็ประสบความสำเร็จจากการระดมทุนผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต (Crowd funding) และ Venture Capital จากต่างประเทศ ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐจึงส่งเสริมให้ SMEs ไทยมีทางเลือกในการระดมทุนผ่านช่องทางที่ หลากหลายและเหมาะสมกับความต้องการมากขึ้น เช่น Crowd funding Venture Capital และการระดมทุนในรูปแบบการกู้ยืมเงิน (Peer to Peer Lending) ตลอดจนการเพิ่มประเภทหลักประกันประเภททรัพย์สินทางปัญญา เพื่อใช้ขอสินเชื่อจากสถาบันการเงิน นอกจากนี้ ธนาคารพาณิชย์และองค์กรขนาดใหญ่หลายแห่งได้จัดตั้งกองทุน Venture Capital เพื่อร่วมลงทุนกับ SMEs ที่มีศักยภาพหรือมีแนวคิดและเทคโนโลยีที่น่าสนใจ ซึ่งเป็นสัญญาณที่ดี ในการขยายทางเลือกของการระดมทุนสำหรับ SMEs

การส่งเสริมและพัฒนา SMEs ต้องอาศัยความร่วมมือและการผลักดันของหลายฝ่าย ทั้งนี้ทั้งนี้ ตัวช่วย เหล่านี้ก็เป็นเพียงโค้ชผู้อยู่เบื้องหลัง เหนือสิ่งอื่นใดคือ SMEs ต้องมีสปิริตนักสู้ขยัน มุ่งมั่น สักเกต ผึกฝน ทดลอง อะไรใหม่ๆ และปรับตัวให้ทันกับสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง เพื่อเป็น SMEs ที่เติบโตได้อย่างแข็งแกร่ง สามารถเป็นฟันเฟืองที่ผลักดันให้เครื่องจักรเศรษฐกิจไทยทำงานอย่างเต็ม ประสิทธิภาพต่อไป

1.7 หลักเกณฑ์การให้สินเชื่อ (ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย, 2561)

กิจการที่อยู่ในการให้บริการ ธพว. ให้การสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในภาคเอกชน โดยกำหนดกิจการที่ลงทุนในสินทรัพย์ถาวร ไม่เกิน 200 ล้านบาท หรือตามจำนวนที่กำหนด โดยกฎกระทรวง โดยให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมและธุรกิจ SMEs คือ กิจการอุตสาหกรรม กิจการค้าปลีก ค้าส่ง กิจการบริการ กิจการอื่นๆ เช่น ผู้ประกอบการนิคม / เขต / สวนอุตสาหกรรม หรือนิคม / เขต / สวน SMEs ตามหลักเกณฑ์ของกรมการนิคม อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือ กิจการอื่นๆ ตามที่ คณะกรรมการ ธพว. กำหนด

วัตถุประสงค์ เพื่อช่วยเหลือในการจัดตั้ง การขยาย และการปรับปรุงกิจการ และยกระดับมาตรฐาน การจัดการของกิจการ โดยการให้กู้ยืมเงินเพื่อใช้ลงทุนในกิจการ ได้แก่ ซื้อที่ดิน / พัฒนา การก่อสร้างอาคาร สิ่งปลูกสร้าง ซื้อเครื่องจักรและอุปกรณ์ ซื้อมาตรฐาน ติดตั้งระบบสาธารณูปโภค และระบบควบคุมกำจัด

มลพิษ เงินทุนหมุนเวียนระยะสั้นและระยะยาว ชำระหนี้ ค่าใช้จ่ายอื่นในการปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการ ปรับปรุงมาตรการผลิตให้ได้ GMP, HACCP การลงทุนอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการ ธพว. เห็นชอบ

วงเงินให้กู้ วงเงินให้กู้ขั้นต่ำ 5 ล้านบาท และสูงสุดไม่เกิน 15 ล้านบาท หรือไม่เกินจำนวนที่ รัฐมนตรีประกาศ

ประเภทสินเชื่อ เงินกู้ระยะยาวระยะเวลาให้กู้ไม่เกิน 15 ปี มีระยะเวลาปลอดชำระคืนเงินต้น (Grace Period) ไม่เกิน 3 ปี

การชำระหนี้คืน ชำระดอกเบี้ยเป็นรายเดือน ในระหว่างปลอดชำระคืนเงินต้น เมื่อพ้นระยะเวลา ปลอดชำระคืนเงินต้น ให้ชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยเป็นรายเดือน หรือตามความเหมาะสมของรายได้ ของกิจการ

เงินกู้ระยะสั้นในรูปตั๋วสัญญาใช้เงิน (PROMISSORY NOTE) ประเภทของตั๋วสัญญาใช้เงิน เมื่อ ทวงถาม กำหนดระยะเวลาแต่ละฉบับไม่เกิน 6 เดือน ระยะเวลาให้กู้สูงสุดไม่เกิน 5 ปี โดยพิจารณาทบทวน วงเงินทุกปี การชำระดอกเบี้ย เงินต้นและการต่อตั๋วสัญญาใช้เงิน ชำระดอกเบี้ยเป็นรายเดือนตามวันที่ตกลง กันไว้ และ/หรือวันที่ตัวครบกำหนด ชำระเงินต้นเมื่อตัวครบกำหนด หรือเมื่อทวงถาม

การกำหนดสัดส่วนการลงทุนในกิจการ กิจการที่ขอกู้ต้องมีการลงทุนของผู้ประกอบการขั้นต่ำไม่ น้อยกว่า 20% ของการลงทุนในโครงการ

หลักประกัน สินเชื่อทุกประเภทต้องมีหลักประกันเพียงพอตามเกณฑ์ที่ ธพว. กำหนด ยกเว้น กรณีที่คณะกรรมการสินเชื่อ คณะกรรมการบริหาร หรือคณะกรรมการ ธพว. มีมติเห็นชอบให้มีการผ่อน ประน โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาหลักประกัน ดังนี้

ประเภทของหลักประกัน โดยคิดเป็นหลักประกันได้

1. ที่ดิน มีเอกสารสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองชัดเจน มีทางเข้า – ออก ถูกต้องตามกฎหมาย

1.1 กรณีเป็นที่ดินที่ตั้งอยู่โครงการของลูกค้าไม่เกิน 90%

1.2 กรณีตั้งอยู่นอกโครงการของลูกค้า ไม่เกิน 80%

2. ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างประเภทอาคารพาณิชย์ ทาวน์เฮาส์ มินิแฟคตอรี โฮมออฟฟิต

2.1 กรณีเป็นที่ดินที่ตั้งอยู่โครงการของลูกค้า ไม่เกิน 80%

2.2 กรณีตั้งอยู่นอกโครงการของลูกค้า ไม่เกิน 70%

3. สิ่งปลูกสร้างที่เป็นอาคารชุด (คอนโดมิเนียม) ที่มีหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุด

3.1 กรณีเป็นที่ตั้งโครงการของลูกค้า ไม่เกิน 80%

3.2 กรณีตั้งอยู่นอกโครงการของลูกค้า ไม่เกิน 70%

4. สิ่งปลูกสร้างอื่นนอกเหนือจากข้อ 3

4.1 สิ่งปลูกสร้างบนที่ดินที่ใช้เป็นหลักประกัน กรณีเป็นที่ดินที่ตั้งอยู่โครงการของลูกค้า กรณี ตั้งอยู่นอกโครงการของลูกค้าไม่เกิน 70%

4.2 สิ่งปลูกสร้างที่ประเมินราคาจากการถอดแบบแปลนตามพิมพ์เขียว ให้คิดเฉพาะสิ่งปลูก สร้างตามโครงการที่ขอสินเชื่อไม่เกิน 60%

4.3 สิ่งปลูกสร้างบนที่ดินเช่า คิดเป็นหลักประกันแต่เฉพาะสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินเช่าที่มีสัญญาเช่าตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป และระยะเวลาการเช่าครอบคลุมระยะเวลาการให้สินเชื่อ มีการจดทะเบียนสัญญาเช่าที่ดินกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องตามกฎหมาย และมีเงื่อนไขการเช่าช่วงสวมสิทธิการเช่าแทนได้ ให้คิดเฉพาะสิ่งปลูกสร้างในโครงการของลูกค้าโดยคิด ไม่เกิน 60%

5. เครื่องจักรและอุปกรณ์ คิดเป็นหลักประกันเฉพาะกรณีที่ได้จดทะเบียนกับหน่วยงานราชการ ถูกต้องครบถ้วน โดยแยกตามเกณฑ์

5.1 เครื่องจักรใหม่ ไม่เกิน 60%

5.2 เครื่องจักรเก่า ให้แยกตามอายุของเครื่องจักร อายุระหว่าง 1 - 3 ปี อายุระหว่าง 4 - 5 ปี อายุเกินกว่า 5 ปี ไม่เกิน 50% ไม่เกิน 40% ไม่เกิน 30%

6. ยานพาหนะ เรือ แพ เฉพาะที่ใช้ประกอบกิจการของผู้กู้ และมีการจดทะเบียนกับหน่วยงานราชการถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมาย

6.1 กรณียานพาหนะใหม่ ไม่เกิน 60%

6.2 กรณียานพาหนะเก่า ให้แยกตามอายุของยานพาหนะ ดังนี้ ยานพาหนะที่มีอายุระหว่าง 1 - 3 ปี ยานพาหนะที่มีอายุระหว่าง 4 - 5 ปี ยานพาหนะที่มีอายุเกิน 5 ปี ไม่เกิน 50% ไม่เกิน 40% ไม่เกิน 30%

7. หนังสือค้ำประกันของ บสย. ไม่เกิน 100 %

8. การรับโอนสิทธิการเช่าในอสังหาริมทรัพย์ คิดเป็นหลักประกันเฉพาะที่เป็นที่ใช้ในการดำเนินโครงการของผู้กู้ และสัญญาเช่าให้นำมาเป็นประกันสินเชื่อได้ สามารถโอนสิทธิและให้เช่าช่วงได้ และมีการจดทะเบียนโอนสิทธิการเช่าตามกฎหมาย โดยแยกหลักเกณฑ์สัดส่วนการคิดราคาประเมินเป็นหลักประกันสินเชื่อ ดังนี้

8.1 กรณีเป็นการโอนสิทธิการเช่าบนที่ดินของหน่วยราชการ เช่น ที่ราชพัสดุ กรมธนารักษ์ ยกเว้น ของสำนักทรัพย์สินของพระมหากษัตริย์ (ไม่รับ) ไม่เกิน 50%

8.2 กรณีเป็นการโอนสิทธิการเช่าบนที่ดินของเอกชน ไม่เกิน 30%

9. การรับจำนำใบประทวนสินค้า และ/หรือสินค้าสำเร็จรูปคงคลัง คิดเป็นหลักประกันให้เฉพาะสินค้าที่อยู่ในการประกอบกิจการของผู้กู้ ให้คิดเป็นหลักประกันได้ ไม่เกิน 30%

10. การรับโอนสิทธิทรัพย์สินทางปัญญาที่เป็นสิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ และเครื่องหมายการค้าที่ใช้ประกอบกิจการของผู้กู้ ให้คิดเป็นหลักประกันได้ ไม่เกิน 30%

11. การรับจำนำพันธบัตรรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ และหุ้นกู้ของรัฐวิสาหกิจ

11.1 กรณีโอนสิทธิการรับดอกเบี้ยบนตราสารนั้นให้ธนาคารด้วย ไม่เกิน 100%

11.2 กรณีไม่ได้โอนสิทธิการรับดอกเบี้ยบนตราสารนั้นให้ธนาคาร ไม่เกิน 80%

12. ตราสารหนี้ของเอกชน คิดเป็นหลักประกันให้เฉพาะตราสารหนี้ที่ออกโดย บริษัทจดทะเบียนในชมรมผู้ค้าตราสารหนี้ (Thai Bond Dealer Club) และมีการจัดระดับการลงทุนไม่ต่ำกว่า BBB

12.1 กรณีที่ตราสารหนี้ที่ได้รับการจัดลำดับตั้งแต่ A ขึ้นไปให้คิดเป็นหลักประกัน ไม่เกิน 60%

12.2 กรณีที่ตราสารหนี้ที่ได้รับการจัดลำดับ BBB ให้คิดเป็นหลักประกัน ไม่เกิน 50%

13. การรับโอนสิทธิเรียกร้องการรับเงินจากลูกหนี้แห่งสิทธิ ที่เป็นการประกอบการของผู้กู้

13.1 กรณีลูกหนี้แห่งสิทธิเป็นหน่วยราชการ และมีการแจ้งการโอนสิทธิโดยชอบและสมบูรณ์ ไม่เกิน 80%

13.2 กรณีลูกหนี้แห่งสิทธิเป็นเอกชน ไม่เกิน 70%

14. การรับโอนสิทธิเรียกร้องในการรับเงินจากสมุดเงินฝาก ตัวสัญญาใช้เงิน และตัวแลกเงิน ไม่เกิน 90% หลักเกณฑ์พิจารณาอื่น ๆ โครงการมีความเป็นไปได้และมีรายได้เพียงพอชำระหนี้ทั้งระบบ ไม่เป็น NPL ของสถาบันการเงินอื่น (ยินดีรับพิจารณากิจการที่เป็น NPL แต่ปรับโครงสร้างหนี้แล้ว) มีหลักทรัพย์ค้ำประกันอย่างน้อย 50% ของวงเงินกู้ (ที่เหลือใช้บริการค้ำประกันสินเชื่อจาก บสย.) มีส่วนร่วมทุนไม่ต่ำกว่า 20% ของเงินลงทุนทั้งหมด

1.8 ความเสี่ยงทางการเงินแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ (Financial. 2011)

1.8.1. ความเสี่ยงตลาด (market risk) เป็นความเสี่ยงของการที่จะเสีย โดยราคาหรือการเปลี่ยนแปลงของราคา ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาดโลกหรืออื่น ๆ การผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน การดำเนินนโยบายใช้จ่ายของรัฐบาล การผันผวนของราคาสินค้าอุปโภคบริโภค ภายในและนอกประเทศ ซึ่งเหล่านี้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์และอุปทานการลงทุนในตลาดการเงิน ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการลงทุน อาทิ การใช้จ่ายเพิ่มขึ้นและการกีดกันของภาครัฐ ส่งผลให้ความเสี่ยงการลงทุนภายในประเทศเพิ่มขึ้น อัตราผลตอบแทนคาดการณ์ในระยะยาวจึงมีแนวโน้มสูงขึ้น อาจส่งผลให้ราคาของหุ้นหรือค่าเงินในปัจจุบันกับอนาคตมีความแตกต่างกันมาก

1.8.2. ความเสี่ยงด้านเครดิต (credit risk) เป็นความเสี่ยงที่จะสูญเสีย อันเนื่องมาจากการไม่กระทำตามสัญญาของคู่สัญญาอีกฝั่ง ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งการเต็มใจและไม่เต็มใจที่จะไม่ทำ เช่น การผิดนัดชำระหนี้ การผิดนัดการแลกเปลี่ยนสินค้า การได้ผลตอบแทนไม่ครบตามที่สัญญาไว้ในหุ้นกู้ เป็นต้น ซึ่งเราสามารถลดความเสี่ยงในด้านนี้ได้โดยการลงทุนผ่านตลาดที่มีตัวกลาง เช่น ตลาดหุ้น หรือ ฟิวเจอร์ เป็นต้น ซึ่งในเมืองไทยยังต้องการการพัฒนาตลาดที่เป็นทางเลือกอื่นๆ ในการลงทุนอีกมาก

1.8.3. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ (operational risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้อยู่ตลอดเวลา อันเนื่องมาจากการปฏิบัติการที่ผิดพลาดหรือไม่เหมาะสมที่มาจากทั้งคนหรือองค์กร หรือจากเหตุการณ์ภายนอก เช่น การทำสัญญาทางการเงินที่ผิดพลาด การทำผิดกฎหมายโดยไม่ตั้งใจหรือตั้งใจของบริษัทที่เราซื้อหุ้น การไม่ทำตามนโยบายการลงทุนของกองทุนรวมที่เรามีหน่วยลงทุนอยู่ เป็นต้น การติดตามและเฝ้าระวังนโยบายของบริษัทอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้สามารถกำหนดกลยุทธ์การลงทุนให้เหมาะสมได้ยิ่งขึ้น

1.9 สาเหตุ ธุรกิจ SMEs ล้มเหลว (ภัทร เกื่อนศิริ, 2016)

สาเหตุที่ทำให้ธุรกิจ SMEs ล้มเหลว

19.1 ขาดทุนสะสม เป็นสิ่งที่ทำให้ไม่ว่าธุรกิจจะใหญ่ขนาดไหนก็ล้มละลายได้ กล่าวคือ เกิดการขาดทุนในแต่ละปี อาจจะเป็นด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น การผลัดเปลี่ยนของธุรกิจแบบ โทรศัพท์มือถือเป็นโทรศัพท์มือถือ หรือจากฟิล์มเป็นดิจิทัล หรือการที่พฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนไป แต่เราปรับตัวตามไม่ทัน ทำให้เกิดภาวะขาดทุนอย่างต่อเนื่องจนกินทุน

19.2 ขาดสภาพคล่อง เป็นสาเหตุหลักๆ เนื่องด้วยการทำธุรกิจจะพบเจอปัญหาอยู่เรื่อยๆ ของทุกธุรกิจ ดังนั้นหากไม่มีช่วงถอยที่มากพอ จะทำให้ธุรกิจขาดสภาพคล่องจนต้องไปกู้หนี้ยืมสิน หากสามารถนำมาชำระได้ก็จะทำให้ธุรกิจดำเนินกิจการต่อไปได้ แต่ถ้าหากไม่เป็นไปตามคาดการณ์ อาจทำให้เกิดปัญหามากขึ้นกว่าเดิมที่ไม่สามารถแก้ไขได้

19.3 ขาดการตลาดและการจัดจำหน่ายสินค้า แม้ผู้ประกอบการสินค้าที่ดีมีคุณภาพมาก แต่หากไม่ได้ทำกิจกรรมทางการตลาดได้แก่ การประชาสัมพันธ์ อาจทำให้ไม่มีใครได้รู้จักกับสินค้าของกิจการทำให้ไม่มีผู้สนใจซื้อสินค้าไปทดลองใช้ก็อาจทำให้สินค้าไม่สามารถจำหน่ายได้ ก็อาจทำให้ธุรกิจไม่สามารถอยู่ได้

19.4 ขาดความสามารถในการสร้างความแตกต่าง ผู้ประกอบการมีความสามารถในการดำเนินการผลิตสินค้าและบริการที่เหมือนกับตลาดทั่วไป แต่ไม่สามารถสร้างความแตกต่างได้จากสินค้าและบริการของผู้ขายรายอื่นในท้องตลาด ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้บริโภคไม่สนใจและต้องการซื้อสินค้าและบริการจากผู้ประกอบการรายใหม่เนื่องจากเกิดความล้าเลในการทดลองของเจ้าของใหม่และมีความจงรักภักดีกับการใช้สินค้าและบริการรายเดิมมากกว่า

19.5 ขาดการมอบหมายงาน โดยเฉพาะ SMEs ชอบที่จะทำอะไรด้วยตัวเอง แต่กลับเป็นว่าทำให้ผู้ประกอบการทำทุกหน้าที่และไม่มีเวลาในการพัฒนาธุรกิจของตนเอง โอกาสการเติบโตและขยายตัวทางธุรกิจก็ทำได้ยาก

19.6 การขาดการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ และทำให้การประเมินเวลาและเงินลงทุนไว้ต่ำเกินความเป็นจริง บางกรณีผู้ประกอบการได้คำนึงถึงเพียงแต่การผลิตสินค้าและบริการ ไม่ได้ตระหนักถึงค่าใช้จ่ายอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องกันทั้งกระบวนการอย่างรอบคอบทำให้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานไม่เป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ อาจทำให้ต้นทุนในการดำเนินงานและการเริ่มต้นของกิจการสูงมากเกินไปและรวมกับการเสียเวลากับการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินธุรกิจตอนเริ่มต้นมากขึ้น ซึ่งหากไม่ประเมินค่าใช้จ่ายและเวลาให้เหมาะสมอาจทำให้เกิดปัญหาในการจัดตั้งหรือเริ่มประกอบการได้ง่าย ซึ่งทั้งหมดคือเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการขาดการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของธุรกิจ และหลายๆ ธุรกิจเริ่มต้นด้วยความชอบส่วนบุคคล ซึ่งยังไม่ได้วิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการดำเนินธุรกิจ และอาจทำให้ธุรกิจประสบความล้มเหลวได้ดังที่กล่าว

19.7 การใส่ใจในรายละเอียดบางประการในสิ่งที่ไม่ควรลงทุนก่อนการเริ่มต้นธุรกิจ บางกรณีผู้ประกอบการได้ใช้งบประมาณมากเกินไปกับการเริ่มต้นกิจการในทุกๆ ด้านโดยไม่จำเป็นหรือในค่าใช้จ่ายบางงานโดยไม่จำเป็น ทำให้สูญเสียค่าใช้จ่ายและเงินลงทุนมากเป็นผลให้ขาดแคลนเงินทุนได้ก่อนการเริ่มต้นกิจการให้สามารถดำเนินงานได้

19.8 ขาดการสร้างการสร้างความร่วมมือ ซึ่งผู้ประกอบการควรต้องสร้างพันธมิตรระหว่างลูกค้า ผู้เป็นผู้จำหน่ายสินค้า วัตถุดิบและเครื่องจักร เจ้าหนี้และ คนในชุมชนและสังคมที่ธุรกิจดำเนินงานอยู่ เพื่อให้เกิดความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เมื่อผู้ประกอบการประสบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

19.9 ขาดความเชี่ยวชาญในการค้นหาตลาดเป้าหมาย ผู้ประกอบการไม่สามารถหาตลาดที่เหมาะสมกับการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ได้ ไม่มีกลุ่มเป้าหมายของผู้บริโภค ไม่สามารถวางตำแหน่งทางการตลาดและตำแหน่งทางธุรกิจได้

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขวัญชนก คุณตระกูล (2555) จากการศึกษาพบว่า กิจกรรมมีลักษณะเป็นกิจการบริการขนส่งขนาดเล็กโดยรถบรรทุก มีเส้นทางให้บริการจากจังหวัดเชียงใหม่ถึงจังหวัดกรุงเทพมหานครการการคาดคะเนกระแสไหลเวียนเงินสดของโครงการ (Cash Flow), มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิของโครงการ (Net Present Value: NPV), อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (Internal Rate of Return: IRR), อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit-Cost Ratio: B/C ratio) กิจกรรมมีผลตอบแทนที่คุ้มค่าแก่การลงทุนและมีความสามารถในการดำเนินกิจการในปีต่อไป การวิเคราะห์ความไหวตัวของโครงการ (Sensitivity Analysis) พบว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านต้นทุน ผลตอบแทน หรืออัตราดอกเบี้ยถึงร้อยละ 7 กิจกรรมมีผลกำไรจากการดำเนินกิจการและสุดท้ายจากการคำนวณหาระยะเวลาคืนทุน (Payback Period) พบว่ากิจกรรมรับเงินทุนคืนของการลงทุนในระหว่างปีที่ 2 ถึงปีที่ 3 ของกิจการ

เคียงเดือน พิจิตรชุมพล (2554) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้สินเชื่อของสถาบันการเงินที่มีต่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) พบว่าสถาบันการเงินพิจารณาด้านตัวผู้กู้มากที่สุด โดยดูประวัติการชำระหนี้ ด้านโครงการลงทุน จะพิจารณาแผนการเงินเป็นสำคัญ โดยดูผลตอบแทนจากการลงทุน การพิจารณาด้านหลักประกัน จะพิจารณาที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมากที่สุด ด้านปัจจัยภายนอก พิจารณาสภาพเศรษฐกิจของประเทศ ส่วนกลยุทธ์ 5Cs ที่สถาบันการเงินให้ความสำคัญมากที่สุด ได้แก่ Character ของผู้กู้และให้อำนาจอนุมัติสินเชื่อแก่คณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อในวงเงินตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป สถาบันการเงินมีนโยบายไม่อนุมัติสินเชื่อให้กับโครงการลงทุนที่มีความเสี่ยงมากเกินไป

จันทวรรณ สุจริตกุล (2558) แหล่งทุน SMEs เพื่อยกระดับการแข่งขันไทย ผลการวิจัยพบว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และเป็นแหล่งจ้างงานที่สำคัญของประเทศ ขณะที่ SMEs ต้องเผชิญกับความท้าทายต่างๆ ทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นและเกิดการแข่งขันมากขึ้น แต่ SMEs ยังมีอุปสรรค ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากระบบธนาคารพาณิชย์และตลาดทุนที่เพียงพอและเหมาะสม ทำให้ขาดศักยภาพในการสร้างการเติบโต บทความนี้จึงรวบรวมสถานการณ์ของ SMEs และสาเหตุของปัญหาด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุน พร้อมเสนอแนวทางส่งเสริมให้ SMEs เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้สะดวกขึ้นโดยมีมาตรการในส่วนของธนาคารพาณิชย์ที่สำคัญ อาทิ (1) มาตรการสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพ เพื่อเพิ่มช่องทางการเข้าถึงสินเชื่อ สำหรับ SMEs ขนาดเล็กมาก (2) การพัฒนาฐานข้อมูลสินเชื่อ SMEs เพื่อลดข้อจำกัด ทางด้านข้อมูลเครดิต (3) การตราพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ และ (4) การปรับปรุงการค้ำประกันสินเชื่อโดยบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมเพื่อลดปัญหา การขาดแคลนหลักประกันการขอสินเชื่อ และมาตรการในส่วนของตลาดทุนที่สำคัญ อาทิ (1) การส่งเสริมช่องทาง

การระดมทุนที่หลากหลายมากขึ้น เช่น การจัดตั้งกองทุนรวมที่เสนอขายต่อผู้ลงทุนที่มีใช้รายย่อยเพื่อลงทุนในหุ้นกู้ของ SMEs และแนวทางการพัฒนาช่องทางการระดมทุนผ่าน equity crowd funding รวมทั้ง (2) การจัดโครงการเตรียมความพร้อมด้านการระดมทุนในตลาดทุน

ณัฐ ออมภิญโญ (2557) รูปแบบการประสบความสำเร็จที่ยั่งยืนของผู้ประกอบการรายย่อย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทยจากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบการ ประสบความสำเร็จที่ยั่งยืนของผู้ประกอบการรายย่อย พบ 2 กลุ่มหลัก ได้แก่ ปัจจัยทางด้านส่วนตัวและปัจจัยทางด้านการบริหาร เมื่อวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จที่ยั่งยืนของผู้ประกอบการรายย่อยประกอบไปด้วย 4 ปัจจัย คือ ด้าน ความรู้ทักษะการบริหาร ด้านทุน ด้านความตั้งใจ และด้าน ประสิทธิภาพ

ปฐมพร ทรงสุโรจน์ (2559) การศึกษาพฤติกรรมการกู้เงินของผู้ประกอบการ SMEs ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการมีการระดมเงินทุนในส่วนของเจ้าของและผู้ถือหุ้นรวมถึงการกู้เงินจากธนาคารพาณิชย์มากที่สุด และปัญหาการดำเนินธุรกิจส่วนมากเกิดจากปัญหาเรื่องสภาพคล่องของเงินทุนหมุนเวียนที่เป็นการกู้ยืมระยะสั้นและปานกลางซึ่งเป็นสินเชื่อเบิกเกินบัญชีมากที่สุด ผลกระทบทางเศรษฐกิจที่มีผลมากในเรื่องแรงงาน ต้นทุนการผลิต การแข่งขันภายในธุรกิจ การช่วยเหลือจากภาครัฐด้าน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้และวงเงินค้ำประกันสามารถช่วยได้ระดับหนึ่งซึ่งยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ประกอบการที่มีอย่างต่อเนื่อง

ปราณี ม่วงสอน (2558) การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินและความสามารถในการจัดการทางการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในตลาดหลักทรัพย์ เอ็มเอไอ พบว่าธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีฐานะทางการเงินและความสามารถในการดำเนินงานที่ดีในระดับหนึ่งแต่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังต้องประสบปัญหาการขาดสภาพคล่องในการดำเนินงาน เนื่องจากยังมีการใช้สินทรัพย์และเงินลงทุนที่ผิดประเภท รวมทั้งยังเป็นบริษัทในตลาดใหม่จึงไม่ได้รับการสนับสนุนด้านสินเชื่อจากภาครัฐมากนัก

ภรณ์ชนก บุรณะเรข(2554) การวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์ร้านค้า กรณีศึกษาร้านสหกรณ์วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา จำกัด ผลการศึกษาพบว่า ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานในปี 2554 ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดีโดย ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง อยู่ในเกณฑ์ดี คุณภาพของสินทรัพย์อยู่ในเกณฑ์ดี ความสามารถในการทำกำไร และสภาพคล่องทางการเงิน อยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งผลกระทบต่อธุรกิจมีปัจจัยเสี่ยงจากราคาสินค้าที่เพิ่มขึ้น ในช่วงปีที่ 2552-2554 ร้านสหกรณ์วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา จำกัด มีฐานะการเงินและผลการดำเนินงานในภาพรวมมีแนวโน้มไม่ดี ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงมีแนวโน้มไม่ดี อัตราการเติบโตของหนี้เร็วมาก คุณภาพของสินทรัพย์มีแนวโน้มไม่ดี ความสามารถในการบริหารและการทำกำไรมีแนวโน้มลดลง และสภาพคล่องทางการเงิน แนวโน้มลดลง

รัชมี รัตนอุบล และปรเมษฐ์ แสงอ่อน (2551) รูปแบบการบริหารการเงินสำหรับผู้ประกอบการรถเข็นรอบมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ได้ศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการ มีรูปแบบการบริหารเงินมีการ

วางเป้าหมายไม่เป็นทางการ ในการหารายได้เป็นแบบรายวัน และไม่จดบันทึกใด ๆ การวางแผนจัดสรร รายได้เพื่อค่าใช้จ่ายการออม และลงทุนเป็นลักษณะรายวัน ไม่เป็นทางการไม่มีการจดบันทึกรายการ และการจัดสรรมาใช้ประโยชน์เพื่อให้บรรลุด้านการออมได้

วรรณชน ทองรักษ์ (2554) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความน่าเชื่อถือของธุรกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมในมุมมองของนักวิเคราะห์สินเชื่อ พบว่าปัจจัยด้านเอกสารหลักฐาน การจัดทำงบการเงิน จรรยาบรรณและบทบาทขององค์กรทางวิชาชีพบัญชี และปัจจัยด้านการทำงบการเงินมีความสัมพันธ์กับ ความน่าเชื่อถือของงบการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในมุมมองของนักวิเคราะห์ สินเชื่ออย่างมีนัยสำคัญ ความน่าเชื่อถือในงบการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) อยู่ใน ระดับน้อย

วิภารัตน์ สอนวิสัย (2554) การประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์ครูระนอง จำกัด ผลการศึกษาสรุปว่า การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูระนอง จำกัด คุณภาพ ของสินทรัพย์ ความสามารถในการบริหารและสภาพคล่องทางการเงิน อยู่ในเกณฑ์น่าพอใจ ความเพียงพอ ของเงินทุนต่อความเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ส่วนความสามารถในการทำกำไรอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ โดย สหกรณ์มีอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิและ อัตราการเติบโตของทุนสำรองอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ ในช่วงปีที่ 2554-2553 สหกรณ์ออมทรัพย์ครูระนอง จำกัด มีผลการดำเนินงานในภาพรวมมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นอยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งสภาพคล่องทางการเงิน ความสามารถในการบริหาร ส่วนความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ความสามารถในการทำกำไรและ คุณภาพสินทรัพย์ มีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นอยู่ในเกณฑ์น่าพอใจ ส่วนผลกระทบต่อธุรกิจมีปัจจัยเสี่ยง ทางด้านคู่แข่ง อัตราดอกเบี้ย และระเบียบที่เกี่ยวข้องมีผลกระทบรุนแรง

ศิริประภา ศรีวิโรจน์และลักขณา ลุสสวัสดิ์ (2559) ธุรกิจ SMEs ของไทยกับความเสี่ยงด้านต้นทุน ในยุคการค้าเสรีอาเซียนผู้ประกอบการของธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยต้องตระหนักถึง ความสำคัญของความเสี่ยงด้านต้นทุนพร้อมทั้งดำเนินการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง เพื่อความสามารถใน การแข่งขันอย่างยั่งยืนในยุคการค้าเสรีอาเซียน

ศิริญา ตังนถมิตร (2558) ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน เขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยองค์การด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานของ องค์กรแบบสมดุผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ระดับสูง

ศิริกุล ตุลาสมบัติ ฉัตร ชูชื่น และ รัชनिया บังเมฆ (2559) การจัดการทางการเงินของธุรกิจเกษตร อินทรีย์ขนาดกลางและขนาดย่อมในเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการ การเงินมีผลต่อการลงทุนประกอบด้วยการจัดหาเงินทุน การวางแผนการเงิน ส่วนปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อ การจัดสรรเงินทุนคือโครงสร้างเงินทุน ปัญหาปัญหาการควบคุมทางการเงิน และปัญหาการจัดการเงินทุน

ศิริวรรณ ลิ่มสมบัติอนันต์ และ พงษ์สรรค์ ลีลาหงส์ (2556) จูฬการวิเคราะห์งบการเงิน บริษัท เบตเตอร์เวิลด์กรีน จำกัด (มหาชน) ระหว่างปี พ.ศ.2551-2555 ผลการศึกษาสรุปว่า การศึกษาข้อมูลใน แนวตั้งและแนวนอนพบว่า บริษัทฯ มีแนวโน้มในการทำรายได้และกำไรเพิ่มขึ้นจากสภาพเศรษฐกิจที่การ ส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการลงทุนสินทรัพย์เพิ่มในส่วนที่หลุมกลบขยะ ส่วนการ วิเคราะห์อัตราสภาพคล่องของบริษัทฯ อยู่ในเกณฑ์ปกติแต่มีระยะเวลาในการเก็บหนี้มีจำนวนมากกว่า ระยะเวลาการชำระหนี้ อาจมีผลกระทบต่อสภาพคล่องของบริษัทฯ ในภายหลังได้ อัตราส่วนวิเคราะห์ ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทฯ เป็นอัตราส่วนวัดประสิทธิภาพในการใช้เงินทุนทั้งหมด หรือเงินทุน จากส่วนของผู้ถือหุ้นสำหรับบริษัทฯ นี้ ผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ (Return on Equity) ก็ได้ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี

สิปปภาส พรสุขสว่าง (2553) การวัดผลการดำเนินงานทางการเงินและความเสี่ยงจากการ ล้มละลายของธนาคารพาณิชย์ไทย การศึกษาพบว่า ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารไทยพาณิชย์และธนาคาร กสิกรไทย ให้ผลการดำเนินงานเป็นที่น่าพอใจ ธนาคารที่ให้ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ยสูงสุดตามลำดับ ได้แก่ ธนาคารไทยพาณิชย์ธนาคารกสิกรไทยและธนาคารกรุงเทพ โดยที่ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ย ดังกล่าวเป็นไปตามความเสี่ยงของธนาคาร ธนาคารไทยพาณิชย์จะมีความเสี่ยงสูงสุด รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ธนาคารกสิกรไทย และธนาคารกรุงเทพ ส่วนธนาคารกรุงศรีอยุธยาและธนาคารทหารไทยนั้น ให้ผล การดำเนินงานทางการเงินไม่เป็นที่น่าพอใจ เพราะทั้งสองธนาคารนี้ให้ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ยที่ต่ำ กว่า ขณะที่มีความเสี่ยงสูงกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับสามธนาคาร

สุรีย์พร จิรขวัญรักษ์ (2551) มาตรการทางกฎหมายในการให้กู้ยืมเงินสำหรับผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้ศึกษาพบว่า ภาครัฐได้มีการออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อลดผลกระทบทาง วิฤตเศรษฐกิจที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) คือ มาตรการสินเชื่อเพื่อการ บรรเทาปัญหาการขาดสภาพคล่องของ SMEs แต่พบว่ามีปัญหาที่เกิดขึ้นซึ่งเกิดจากมาตรการทางกฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับการกู้ยืมเงินของผู้ประกอบการจากธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME BANK) ที่ไม่เอื้อต่อการกู้ยืมของผู้ประกอบการ SMEs และการพิจารณาหลักเกณฑ์ของหลักประกันต่าง ๆ ในการให้ สินเชื่อมีข้อจำกัดมาก และพบว่าประเทศไทยยังไม่มีมาตรการหรือกฎหมายใด ๆ ที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์หรือ รองรับการสนับสนุนตามแนวนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลแก่ผู้ประกอบการ SMEs อย่างแท้จริง เพื่อแก้ปัญหา เกี่ยวกับหลักประกันที่ใช้ในการค้าประกันสินเชื่อ การกำหนดคุณสมบัติของผู้กู้ การลดขั้นตอนของการอนุมัติ สินเชื่อ รวมถึงจำนวนหน่วยงานของรัฐบาลที่ให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ธุรกิจ SMEs ไม่เพียงพอและไม่ทั่วถึง

สัญญา ชัยวงศ์ (2553) การศึกษาอัตราส่วนทางการเงินเพื่อพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงิน: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่าอัตราส่วนทางการเงินมี ความสำคัญที่สุดคือกลุ่มอัตราส่วนจากการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) 1 ปีก่อนเกิดปัญหาความ ล้มเหลวทางการเงิน ซึ่งประกอบด้วยอัตราส่วนที่สำคัญ 7 อัตราส่วนได้แก่ อัตราส่วนกำไรสุทธิ อัตราส่วน กำไรจากการดำเนินงาน อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนต่อ

สินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้การค้า สำหรับอัตราส่วนกำไรสุทธิเป็นตัวแปรอิสระที่มีบทบาทสำคัญหรือเป็นอิทธิพลต่อการแบ่งกลุ่มมากที่สุดแบบจำลองที่ได้พัฒนาจากกลุ่มอัตราส่วนดังกล่าวสามารถพยากรณ์ความแม่นยำใน 1 ปีก่อนเกิดปัญหาความล้มเหลวทางการเงิน ได้ถูกต้องเฉลี่ย 97.1 เปอร์เซ็นต์ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้มีความแม่นยำในระดับที่ยอมรับได้

องค์ประกอบการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ที่ทำให้ผู้ประกอบการประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจคือความมีศักยภาพทางการเงินและการบริหารจัดการการลงทุนที่มีความเสี่ยงต่ำภายใต้สถานการณ์ต่างๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ความมีศักยภาพทางการเงินของการดำเนินธุรกิจ SMEs ประกอบด้วย การวางแผนการเงินเกี่ยวกับการลงทุนในทรัพย์สินต่าง ๆ ได้แก่ ทรัพย์สินหมุนเวียน และ ทรัพย์สินถาวรเพื่อการลงทุนและการดำเนินงานระยะยาว เป็นต้น และความมีศักยภาพในการจัดหาและบริหารจัดการเงินทุน รวมถึงการมีแหล่งเงินทุนที่มีความเชื่อถือในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการ ซึ่งทำให้ผู้ประกอบการสามารถลดความเสี่ยงในผลกระทบทางวิกฤตเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจได้หรือสามารถบรรเทาการขาดแคลนเงินลงทุนลงได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

ดังนั้น ความเสี่ยงและปัญหาการที่ผู้ประกอบการ SMEs ต้องเผชิญกับความท้าทายต่างๆ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจการเงินที่ทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นและเกิดการแข่งขันมากขึ้นแล้ว นอกจากนี้ผู้ประกอบการ SMEs ยังมีอุปสรรคเพิ่มขึ้นในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยเฉพาะแหล่งเงินทุนในระบบจากระบบธนาคารพาณิชย์และตลาดทุนที่เพียงพอและเหมาะสม ซึ่งทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจขาดศักยภาพในการสร้างการเติบโตของธุรกิจ รวมถึงอุปสรรคในด้านนโยบายการค้าและการเมืองที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐและการต่างประเทศโดยเฉพาะเขตการค้าชายแดนระหว่างไทยและประเทศเพื่อนบ้าน แต่อย่างไรก็ตามรัฐพยายามให้ความช่วยเหลือและบรรเทาเพื่อผ่อนคลายความเสี่ยงในการลงทุนและการดำเนินธุรกิจ โดยการกำหนดขยายโอกาสการให้สินเชื่อผ่านธนาคารพาณิชย์ ด้วยการขยายโอกาสการกู้ยืมเงินและการผ่อนปรนภาระดอกเบี้ยเพื่อสร้างโอกาสการลงทุนและเพิ่มโอกาสทางการค้าให้มีความต่อเนื่องตลอดระยะเวลาของธุรกิจและสามารถเผชิญกับความอยู่รอดได้ต่อการเปลี่ยนแปลงตามภาวะเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกิดขึ้น

การพิจารณาองค์ประกอบของเงินทุนเพื่อการลงทุนระยะยาวคือ เงินกู้ยืมระยะยาวและเงินลงทุนของส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นการสร้างศักยภาพทางการเงินและการลงทุนของผู้ประกอบการ SMEs ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพของธุรกิจ SMEs ที่มีผลต่อเศรษฐกิจการค้าโดยรวม ด้วยความมีศักยภาพทางการเงินด้านแหล่งเงินทุนที่มีความเชื่อถือและการลงทุนในทรัพย์สินเพื่อการดำเนินธุรกิจ การบริหารจัดการเงินทุนระยะยาวด้านการจัดหาและใช้ไปของเงินลงทุนเกี่ยวกับเงินทุนระยะยาว ความเสี่ยงการบริหารการเงินทุนระยะยาว ความผันผวนทางเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ เพื่อให้สะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของธุรกิจและผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพทางธุรกิจและการแก้ปัญหาความเสี่ยงในเชิงเศรษฐกิจโดยรวมที่มีผลกระทบจากการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs